

Sygdom i tænder -

Lukker politikerne øjnene?

Af Peter Kaihøj, tandlæge, formand for Praktiserende Tandlægers Organisation

Der er forskel på behandlingen i den danske sundhedssektor.

Brækker man en arm træder velfærdssamfundet til og iværksætter og betaler straks nødvendig behandling og pleje. Også senere, hvis der opstår komplikationer.

Knækker man en fortand, og det ikke skyldes en ulykke, er det for egen regning, hvis man ikke har en forsikring.

Hvorfor denne forskel? En tidligere sundhedsminister kom nok svaret nærmest ved at sige, at sådan har det altid været.

Ingen har i hvert fald kunne give en plausibel forklaring på denne forskelsbehandling. En forskelsbehandling der skaber ulighed i samfundet. En ulighed der de seneste 4-5 år er steget

Dette forhold blev aktuelt bekræftet for en måned siden, da forskningsenheden KORA i en ny undersøgelse dokumenterede, at brugerbetalingen rammer skævt. Bl.a. illustreret ved at mindre bemidlede dels går mindre til tandlæge, dels skærer ned på kontrolbesøg, tandrens og anden forebyggelse.

Det er antagelig den første håndfaste dokumentation for konsekvenserne af, at den daværende S-ledede regering i 2013 sparede 180 mio. kr. fra det årlige tilskud til tandrensninger. Pengene skulle i stedet gå til flere fængsler. Og senere 120 mio. kr. på kontroller. Et beløb blev senere som kompensation afsat, men ikke brugt, til behandling af socialt udsatte.

PTO advarede dengang mod konsekvenserne og nedprioriteringen af forebyggende tandbehandling.

Herunder også mod den forringelse af borgernes generelle sundhed. Og større risiko for parodontose (tandkødsbetændelse) Flere undersøgelser (hvilke?) viser således, at prognosen for hjerte-kar-sygdomme er relateret til tandhygiejne og tandstatus. Det vil sige, at forebyggelse af sygdom i tænder og tandkød forhindrer/forbedrer behandlingsresultatet og prognosen for systemiske sygdomme som hjertekredsløbs-sygdomme og diabetes.

Andre undersøgelser går videre og afdækker, at op imod 150 ældre dør af lungebetændelse og hjerte-kar-sygdomme, der igen kan spores til manglende forebyggende behandling. Herunder også korrekt brug af tandbørste. Spørgsmålet er om en anden prioritering ikke ville have medført færre dødsfald og færre hospitalsindlæggelser?

På trods af denne viden nedprioriterer skiftende regeringen forebyggende behandlinger. Politikerne har evidens i hænde for, at det koster nedsat livskvalitet, tandsygdomme, mere parodontose og altså også for nogle, døden.

Men det lukker man øjnene for, fordi voksentandplejen ikke har politikernes bevågenhed.

I så fald havde man ikke skåret så voldsomt ned på området, som tilfældet er, jf. ovenfor. Tilskud til voksentandplejen er derved faldet yderligere. I 1980 udgjorde det 45%. I 2015 < 20%

En uigennemtænkt udvikling der afslører helt forkert prioritering. En prioritering der rammer landets borgere generelt og de svageste hårdest. Nogle desværre med fatale konsekvenser.

(tandsundhed16.doc)